فقه مصور عبادات

آسان سازی وآموزش احکام اسلام

پاکی | نماز | روزه | زکات | حج

د. عبدالله بن سالم باهمام

ترجمه

د. محمد سرور محمد مراد سروری بلخی

ستره نماز گذار

ستره نماز گذار

مطالب

ستره نماز گذار

چیزیکه نماز گذار میان خود ومیان کسیکه از پیش رویش میگذرد قرار میدهد.

مشروعیت ستره نماز گذار

ستره گذاشتن در سفر واقامت ودر نماز فرضی ونفلی در مسجد وغیر مسجد مشروعیت دارد، زیرا که از نبی اکرم ﷺ ثابت است که فرموده اند: (یکی از شما اگر نماز میخواند، باید بسوی ستره نماز بگذارد، وخود را به آن نزدیک کند).[۱]

واز وهب رضی الله عنه روایت است که گفت: (نبی اکرم ﷺ در منا بما امامت کردند، چوبدست کوتاهی را در پیش رویشان بزمین کوبیدند، سپس با ما دو رکعت نماز اداء کردند). [۲]

حکم ستره نماز گذار

ستره گرفتن سنت مشروع است، نبی اکرم ﷺ برای گذاشتن ستره برای امام ونماز گذار تنها، امر وتشویق نیز کرده است، بنا برین شایسته است که هر مسلمان در هنگام نماز در پیش رویش ستره بگذارد، واز عبور میان خود وستره اش جلوگیری کند، بدلیل فرموده آنحضرت ﷺ: (بدون ستره نماز مخوان، وکسیرا مگذار از پیش رویت عبور کند، اگر ابا ورزید با وی به قتال بپرداز).[۳]

امر درینجا برای مستحب بودن است باجماع فقهاء

(د.وهبة الزجيلي، الفقه الإسلامي وأدلته:ج ١/ص٧٥٢)

حکمت ستره نماز گذار

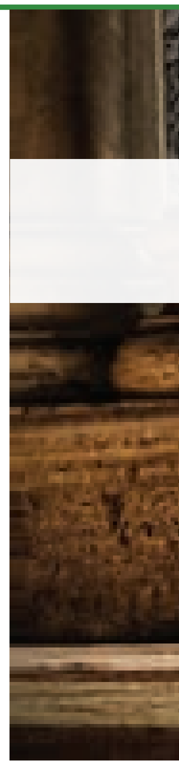
مشروعیت ستره نماز گذار حکمت های متعددی دارد که از آنجمله نکات زیر میباشد:

۱. جلوگیری عبور از پیش روی نماز گذار که مانع خشوع وی در نماز میشود.

۲. منحصر کردن تفکر نماز گذار به نماز، در هنگام ادای نماز وجلوگیری از مشغولیت به تفکر بیجا.

۳. جلوگیری از انقطاع نماز که با عبور زن، ویا سگ ویا الاغ واقع میشود، بنا بر حدیث ابی ذر رضی الله عنه که گفت: رسول الله ﷺ فرمودند: (هرگاه یکی از شما برخاست تا نماز گذارد، اگر چیزی مانند زین ویا پالان در پیش رویش بود آنرا ستره بگرداند، اگر چنین چیزی در برابرش نبود، عبور

(۱)بروایت ابوداود
(۲) بروایت احمد
(۳) بروایت ابن خزیمه

الاغ، زن وسگ سیاه سبب انقطاع نمازش میشود، گفتم: ای ابا ذر سگ سیاه از سگ سرخ وزرد چه تفاوتی دارد؟ گفت: ای برادر زاده، از رسول الله ﷺ پرسیدم مانند آنچه میپرسی، فرمودند: (سگ سیاه شیطان میباشد).[1]

امام نووی گفته است که مراد از قطع نماز درینجا قطع خشوع وذکر است، زیرا که با التفات بآنها ذهنش مشغول میشود، نه اینکه نمازش فاسد میشود.(المجموع: ۲۳۳/۳)

از احکام ستره نماز گزار

۱. ستره گذاشتن برای امام ویا تنها گذار می باشد، اما برای مقتدی ستره امام کفایت میکند، از ابن عباس ﷺروایت است که گفت: (سوار بر الاغ ماده[2] آمدم، در آنوقت به بلوغ رسیده بودم، ورسول الله ﷺ با مردم در منا نماز میخواندند، از پیش روی صف نماز گذاران عبور کردم، از الاغ پیاده شده، آنرا رها کردم تا بچرد، وداخل صف شدم، کسی برمن این کار را ناپسند ندانست).[3]

۲. عبور از پیش روی نماز گذار جواز ندارد، بلکه از گناه کبیره بشمار میرود، بدلیل فرموده ٔ آنحضرت ﷺ: (اگر عبور کننده از پیش نماز گذار بداند که بر وی چه چیزی است، اگر چهل ۰۰۰ بایستد برایش بهتر است ازینکه از پیش نماز گذار عبور کند). ابو النضر گفت: نمیدانم که چهل روز ویا ماه ویا سال گفت؟[4]

مگر اینکه عبور از عقب ستره باشد، وهرگاه ستره ٔ نباشد، باید عبور دور از نماز گذار و از عقب موضع سجده وی باشد.

۳. نماز گذار باید عبور کننده را ممانعت کند، از ابی سعید خدری ﷺروایت شده که گفت: از نبی اکرم ﷺ شنیدم که میگفت: (اگر یکی از شما نماز میگذارد، وستره ٔ از مردم نیز اتخاذ نموده بود، هرگاه کسی بخواهد که از پیش نماز بگذرد باید او را به عقب بزنند، اگر ابا ورزید با وی به جنگ بپردازد، زیرا که وی شیطان میباشد).[5]

۴. گروهی از اهل علم مسجد الحرام را ازین امر مستثنا میدانند، عبور از پیش نماز گذار را مجاز میدانند، نظر به عموم دلائل رفع حرج، زیرا در منع عبور از پیش نماز گذار در مسجد الحرام غالبا سبب حرج ومشقت است.

۵. اگر به سوی دیوار ویا ستونی از ستونهای مسجد ویا الماری ویا چیزی مانند عصای در پیش روی نماز گذار باشد ستره حساب میشود.

۶. فاصله میان نماز گذار وستره باندازه ٔ باشد که گوسفندی از آن عبور کرده بتواند، بدلیل حدیث سهل ﷺ که گفت: (فاصله میان مصلی رسول الله ﷺ ودیوار باندازه گذرگاه گوسفندی بود).[6]

(۱) بروایت مسلم.
(۲)أتان: الاغ ماده.
(۳) باتفاق بخاری ومسلم.
(۴) باتفاق بخاری ومسلم.
(۵) باتفاق بخاری ومسلم.
(۶) باتفاق بخاری ومسلم.